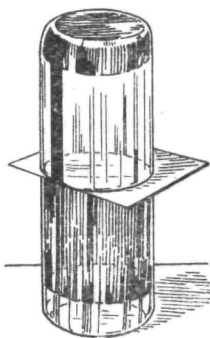

Ali bi znali pojasniti poizkus o vodometu? Čakajte, pomorem vam. Zrak se da sicer prav rad stisniti. Ko pa preneha pritisk, se zopet raztegne. Če pihnemo v steklenico, zgostimo v njej zrak. Ko nehamo, se hoče zrak zopet raztegniti. Ker pa nima izhoda, pritiska na vodo in jo požene po cevi iz steklenice.

8. Vino in voda.

Opisal sem vam poizkus o ognjeniku, ki ni ognjenik. Bog ve, če ste ga naredili in če se vam je posrečil. Na onem mestu sem tudi povedal, da se ob zadostno spretnem ravnanju ne zmešata vino in voda. Danes vam pokažem poizkus, ki se bo zdel gledalcem pravo čarovništvo.

Za poizkus si izposodite dve enako veliki kupici z brušenim robom. V prvo kupico nalijte vode, v drugo pa temnordečega vina. Kupici napolnite prav do vrha. Položite na ono kupico, ki je v njej voda, list močnega papirja, pa ga pritisnite z dlanjo leve roke. Če nato z desnico hitro prekucnete kupico v zraku in odmaknete levico, vidite, da voda ne izteče iz kupice. Prepričan sem, da veste, kaj je vzrok temu. Če pa kdo ne ve, pa naj vpraša v šoli. Jaz nimam sedaj časa za razkladanje. Končati moramo poizkus. Postavite torej prevrnjeno kupico na ono, ki je vino v njej, pa tako, da leži rob ob robu. Sedaj naredite strašno učen obraz, pa recite gledalcem, da morata na vašo besedo vino in voda menjati prostor. Vino mora v zgornjo, voda v spodnjo kupico, ne da bi v tem premaknili obe posodi. In to ni baš težko. Primite zgornjo kupico, da se ne premakne, in potegnite papir toliko na stran, da se naredi na kraju med vinom in vodo ozka špranja. In glej! Vino se dviga v lepo rdeči progi v zgornji kozarec. V nekoliko minutah se pokaže vrhu vode plast vina in — čudno! — v spodnjem kozarcu je pod vinom prav toliko vode (sl. 19). Selitev traja tako dolgo, da je zgoraj samo vino, spodaj pa samo voda in — klanjam se, gospoda! Hvala za pozornost!

Slika 19.

(Dalje.)

V spominsko knjigo.

*Drevo poglej:
pomlad iz vej
nam kliče cvetje.*

*Jesenski hlad
nam vrže sad
v naročje z veje.*

*Glej, vse nas dni
drevo uči,
a mi razumno*

*Cvet odleti
in sad zori
nam na poletje.*

*Pozimski čas,
ko brije mraz,
život nam greje . . .*

*v dan dela vroč
trpeč, pojoč
naprej pogumno!*

Fran Žgur.